

समय - 2 घंटे 30 मिनट

पूर्णांक - 80 अंक

निर्देश :-

1. प्रश्न पत्र में कुल 25 प्रश्न हैं।
 2. सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं।
- खण्ड - अ अंक भार - 1
- प्र.1. गिरिशिखरे ननु.....निकेतनम् ? रिक्तस्थानं पूर्यतः 1
अ. विनैव ब. थानं
स. निज द. नग
- प्र.2. विद्याफलम् नश्यति- 1
अ. व्यसनिनः ब. सन्तः
स. लुब्धस्य द. आचार्यः
- प्र.3. बलं स्वकीयं.....साधनम् । रिक्तस्थानं पूर्यतः 1
अ. भवति ब. पुरतो
स. सदैव द. अधैव
- प्र.4. कः शब्दः राजस्थानास्य केविचिद् भागेषु अध्यापि प्रचलितः 1
अ. गंगाधर ब. देवधरः
स. गजधरः द. जलधरः
- प्र.5. नमः शिवाय । रेखांकित पदे विभक्ति अस्ति ? 1
अ. तृतीया ब. चतुर्थी
स. द्वितीया द. पंचमी
- प्र.6. 'सुजन्ति' इति पदे कः लंकार । 1
अ. लट् ब. लङ्
स. लोट् द. लृट्
- प्र.7. पर्वतः इति पदस्य पर्यायपदं चित्वा लिखत- 1
अ. पाषाणः ब. प्रस्तरः
स. नगः द. पूरतः

- प्र.8. 'सुकुमारा' इति पदस्य विलोम पदं किम् ? 1
अ. शालीना ब. कठोरा
स. विनया द. सुखिवेका
- प्र.9. संधि कुरुत- 2
1. केन+अपि 2. मुर+अरि
- प्र.10. उपसर्ग चिनोतु- 2
1. निर्वाहयति 2. परिभ्रमण
- प्र.11. सर्वनामयुक्तं पदं चिनोतु 2
1. तद् अहम् अस्य आह्वानं करोमि ।
2. यदि त्वं मान आह्वयमसि ।
- प्र.12. तदभव पदानां कृते संस्कृतपदानि लिखत- 2
1. कंजूस 2. कड़वा
- प्र.13. संख्यावाची शब्दां संस्कृत भाषायां लिखत- 2
1. बारह बालक 2. पच्चीस बंदर
- प्र.14. उचित पदानि चित्वा । रिक्त स्थानानि पूर्यतः 2
1. पुत्री अम्बिका पितु.....उपवसति (क्रोडे-सह)
2. एकस्य.....आवश्यकता अस्ति । (पुत्रस्य-सहायकस्य)
- प्र.15. समानार्थकानि पदानि मेलत- 4
जगति स्वभावः
कुसिशात् नदी
प्रकृति वज्रात्
तटिनी संसारे
- प्र.16. संस्कृतभाषायां वाक्य प्रयोगं कुरुत- 5
अ. नित्यम् ब. नमः
स. तपः द. विद्या
- प्र.17. अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि एक पदेन लिखत- 5
1. शालिनी कथा पितृगहम् आगच्छति
2. कस्याः मनोदशाः स्वल्बानां प्रतीयते ?

3. मालायाः पुत्याः किन्नाम् आसीत्
4. राकेशस्य पिता कदापि कयोः विभेदं न कृतवान् ?
5. पितृदंशगुणा का ?
- प्र.18. रेखांकितपदानि अधिकृत्य प्रश्न निर्माणं कुरुत- 5
(1) अस्माकं निकेतनं गिरिशिखरे अस्ति ।
(2) अस्माभिः यानं विनैव नगररोहा करणीयम् ।
(3) स्वकीयं बलं साधनं भवति ।
(4) सदैव पुरतः चरणं निधेहि ।
(5) पश्चि विषमाः प्रखराः च पाषाणः सन्ति ।
- प्र.19. अपनी पाठ्य पुस्तक से कोई दो श्लोक लिखिए जो इस प्रश्न पत्र में नहीं आए । 5
- प्र.20. 'कण्टकेनैव कण्टकम्' अथवा 'डिजी भारतम्' पाठ सारं हिन्दी भाषायां लिखत- 6
- प्र.21. मंजूषातः पदं चित्वा वाक्यानि लिखत- 6
(अनुशासनम् प्रकृतिरपि, स्रवेभ्यः, प्रियः उठिनहि पथं, किमपि कार्यं, महत्वम्)
- प्र.22. अधोलिखित श्लोकस्य हिन्दी भाषायां भावार्थं लिखत- 6
साहित्यसंगीत कलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणाहीनः ।
तृणं न खादन्नपि जीवमानः तद्भागधेयं परमं पशुनाम् ॥
अथवा
अभिवादनशीलस्य नित्यं वृद्धोपसेविनः ।
चत्वारि तस्य वर्धन्ते आयुर्विद्या यशोबलम् ॥
- प्र.23. मंजूषायां प्रदत्त शब्दानां सहायतया कथा पूर्यित्वा लिखत- 6
(उपरि, प्रस्तरखण्डान्, जलार्थं, घटं, संतोषः, स्वल्पम्, पिबति, तृषितं)
- प्र.24. अत्यावश्यक कार्यार्थं अवकाशार्थं स्वकीय प्रधानाध्यापकं प्रार्थनापत्रं लिखत 6
- प्र.25. एकस्मिन् विषये निबंध लेखनं कुरुत- 6
संस्कृत भाषायां महत्वम्
अथवा
मम् विद्यालयः